

TØNDER KOMMUNE

Lystfiskerforeningen Brede Å
Mølleparken 251
6240 Løgumkloster

Miljø og Natur

Direkte tlf.: +4574928162
Mail: sp@toender.dk
Sags id.: 06.02.10-P19-7-18
Ks: LLP

dd. mm. 2020

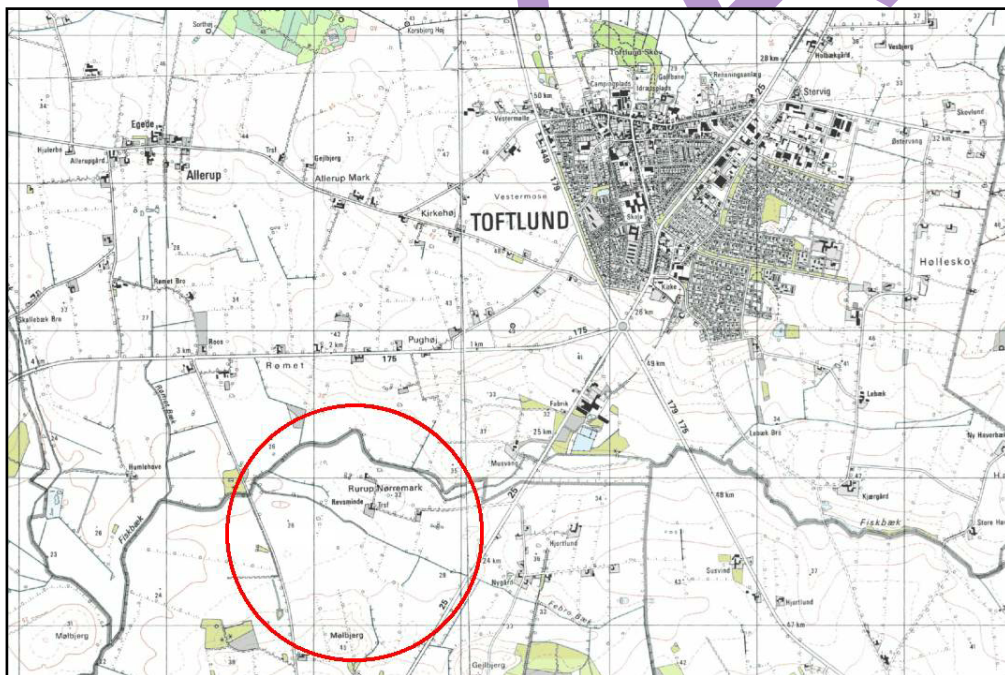
Udkast – Tilladelse til regulering og restaurering af Febro Bæk

Brede Å Lystfiskerforening vil gerne gennemføre en regulering samt restaurering på en del af strækningen, på det offentlige vandløb Febro Bæk (N 20H), vandløbsnummer 406025.

Febro Bæk er målsat i Statens Vandområdeplan 2015-2021 til *God økologisk tilstand*. Målsætningen er opfyldt, men projektet kan medvirke til at forbedre leveforhold for fisk, såvel som for insekter og planter.

Febro Bæk ligger sydvest fra Toftlund, løber ud i Fiskbæk, og er en del af Brede Å systemet.

Alle stationeringer i denne afgørelse er i meter og alle koter er i meter DVR90.

Oversigtskort 1. Projektet er i den røde cirkel.

Tilladelse

Der meddeles tilladelse i henhold til Vandløbslovens¹ §§ 17 og 37 stk. 1 og reguleringsbekendtgørelsen² til at regulere og restaurere dele af strækningen i det offentlige vandløb Febro Bæk.

¹ Lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019

² Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og restaurering m.v.

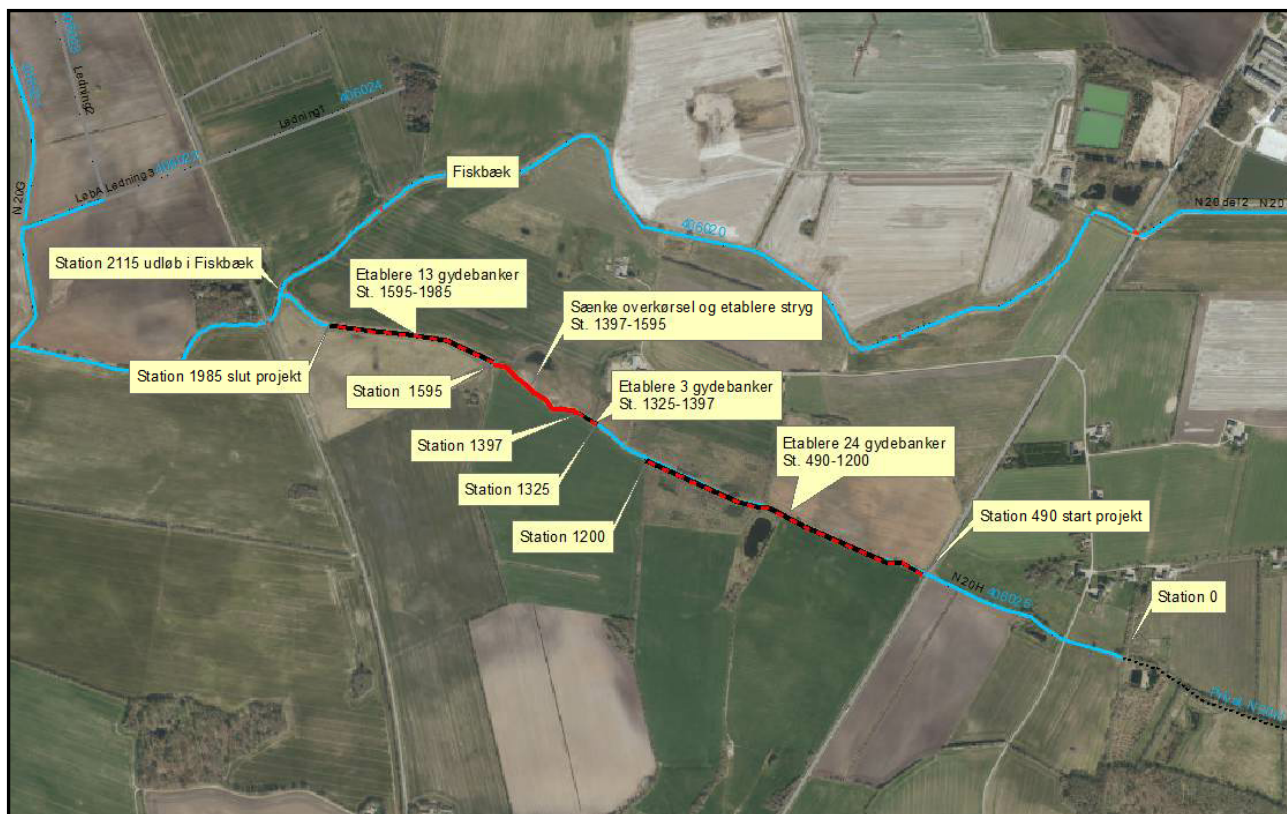
Tilladelsen omfatter Febro Bæk på strækningen fra station 490 til station 1985, og indebærer at etablere gydebanker ved at udskifte bund med gydegrus, at udlægge skjulesten samt at sænke overkørsel og at etablere stryg. Se oversigtskort 2 samt Tabel 1.

Vandløbsmyndigheden indfører projektet i vandløbets regulativer. Se rettelsesblad i Bilag 2.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

- Restaureringen skal gennemføres som vist på oversigtskort 2 og beskrevet i tabel 1.
- På strækningerne station 490-1200 og station 1325-1397 må gydegrus ikke lægges over den faktiske bund i vandløbets regulativmæssige bredde, som er 50 cm.
- Overkørslen i station 1585-1592 skal omlægges så indløbsbundkoten er 24,02 og udløbsbundkoten er 24,00. Den indvendige rørdimensionen skal være minimum 125 cm.
- Hvis der anvendes et rør med en større indvendig diameter end 125 cm, skal røret lægges, så vandløbsbunden kan føres gennem røret. Det vil sige, at røret skal lægges dybere end de angivne bundkoter og gruset i bunden af røret må ikke lægges højere end de ovennævnte bundkoter.
- Stryget opstrøms overkørslen skal etableres med en startbundkote på 24,86 i station 1397. Afslutningen af stryget skal være i station 1595, lige nedstrøms overkørslen. Her skal bundkoten være 23,95.
- På strækningen 1595-1985 må gydegrus ikke lægges over den regulativmæssige bund i vandløbets regulativmæssige bredde, som på dette sted er 1,20 meter. Den regulativmæssige bundkote i station 1595 er 23,68 og i station 1985 er den regulativmæssige bundkote 22,71.
- Gydegrus og stryg skal etableres efter de retningslinjer, som er beskrevet i "Sådan laver man gydebanker for laksefisk" af DTU Aquas fiskeplejekonsulenter Jan Nielsen og Finn Sivebæk.
- Der må højst udlægges 1 skjulesten pr. løbende meter. Skjulestenene må højst have en diameter på 20 cm. Skjulesten må ikke placeres i strømrunden, men skal lægges i vandløbets sider.
- Arbejdet skal tilrettelægges, så påvirkningen af de nedstrøms liggende vandløbsstrækninger begrænses mest muligt.
- Senest tre måneder efter projektets afslutning skal der fremsendes dokumentation for projektets udførelse. Dokumentationen skal indeholde opmålinger af projektstrækningen. Opmålingen skal vise bundkoterne på gydebankerne og stryget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Oversigtskort 2. Kort over projektstrækningen. Sort-rød stiplede streger er strækninger, hvor der skal udlægges gydebanker, ved udskiftning af bund. Rød streg viser strækningen, hvor overkørsel sænkes og der etableres et stryg. De blå streger viser de offentlige vandløb Febro Bæk og Fiskbæk.

Station (meter)	Tiltag
490-1200	På denne strækning etableres der 24 gydebanker. Gydebankerne etableres ved at grave 20 cm af eksisterende bund i vandløbets bredde og efterfølgende fylde grus i. Der etableres 1 gydebanke á 10 meters længde for hver 30 meter vandløb.
1200-1325	Ingen tiltag, da vandløbsdriften har reetableret vandløbsbunden i 2018 efter skade på grund af ødelagt overkørsel
1325-1397	På denne strækning etableres der 3 gydebanker. Gydebankerne etableres ved at grave 20 cm af eksisterende bund i vandløbets bredde og efterfølgende fylde grus i. Der etableres 1 gydebanke á 10 meters længde for hver 30 meter vandløb.
1397-1595	Fjerne styrt. Overkørsel i station 1585 (opmålt indløbskote rør 24,19) til station 1595 (opmålt udløbskote rør 24,19) sænkes 20 cm til indløbskote rør 24,02 og udløbskote rør 24,00. Der etableres et stryg fra st. 1397 (stryget starter i eksisterende bund i kote 24,86) til st. 1595 (stryget afsluttes i eksisterende bund i st. 1595 i kote 23,95). Stryget etableres ved at grave af vandløbsbunden opstrøms overkørslen. Nedstrøms overkørslen skal spulehullet fyldes op og en eksisterende grusbanke på ca. 25 meters længde bevares. Det fremtidige stryg har et fald på ca. 4,6 promille. Det regulativmæssige styrt på ca. 50 cm bliver fjernet og udlignet.
1595-1985	På denne strækning etableres der 13 gydebanker. Gydebankerne etableres ved at grave 20 cm af eksisterende bund i vandløbets bredde og efterfølgende fylde grus i. Der etableres 1 gydebanke á 10 meters længde for hver 30 meter vandløb.

Tabel 1. Oversigt projekttiltag beskrevet på strækningsniveau.

Begrundelse

Ved at etablere gydebanker, ved udskiftning af vandløbsbund med gydegrus, at udlægge skjulesten samt sænke røroverkørsel og etablere et stryg, forventes det, at projektet vil bidrage til vandløbs biodiversitet, men især at forbedre gydeforholdene for ørred på strækningen, og derved øge bestanden af naturligt forekommende ørredyngel.

Projektet medfører kun mindre ændringer af afvandingen i forhold til det gældende regulativ og de nuværende forhold. Etablering af stryget medfører en mindre sænkning af vandspejlet på ca. 100 meter af stryget (op til 10 cm sænkning). Det er vurderet, at projektet ikke medfører en forringelse af afvandingsforholdene sammenholdt med de nuværende forhold og gældende regulativer.

Økonomiske forhold

Udgifterne til projektet afholdes af Brede Å Lystfiskerforening. Det er vurderet, at projektet ikke medfører forringelse af afvandingsforholdene sammenholdt med de nuværende forhold og gældende regulativer, som kan begrunde eventuelle erstatninger. Eventuelle skader i tilknytning til anlægsarbejderne udredes mellem projektets bygherre og den enkelte lodsejer.

Tønder Kommunes Natur- og Vandløbsafdeling, betaler for udgifter til maskiner. Tønder Kommune foretager opmålinger, efter projektet er afsluttet.

Redegørelse

Den 30. september 2018 har Brede Å Lystfiskerforening søgt om tilladelse til at regulere og restaurere dele af Febro Bæk på en samlet strækning af ca. 1500 meter. Projektet er senere blevet ændret og tilrettet, og den 29. august 2019 har Tønder Kommune, Natur og Vandløbs projektgruppe indsendt en ansøgning med det tilrettede projekt. Denne afgørelse tager udgangspunkt i ansøgningen af 29. august 2019.

Der er søgt om at etablere 40 gydebanker ved at udskifte eksisterende vandløbsbund med gydegrus samt udlægge skjulesten. Der er også søgt om at sænke en overkørsel og i den forbindelse fjerne et styrt og etablere et stryg.

Febro Bæk er et offentligt vandløb, som ligger sydvest for Toftlund, har udløb i Fiskbæk og er dermed en del af Brede Å systemet.

Regulativer og opmåling

Febro Bæk er beskrevet i to regulativer. *"Regulativ for sognevandløbet Bredebæk eller Fæbro Bæk. Vandløb nr. 2 i Branderup kommune"* er fra januar 1957. Regulativet beskriver, at Febro Bæk er 2115 meter langt og at det fra station 0 til station 1583 er blevet reguleret og uddybet i 1929. Strækningen har en bundbredde på 50 cm og et anlæg på 1:1. Der er ikke angivet bundkoter for strækningen, men vandløbsbunden skal ligge ca. 130 cm under terræn. Der er oplyst fald på strækning.

Det andet regulativ er *"Regulativ for sognevandløbene Fiskbæk, Rømet Bæk og Bredebæk med tilløb i Toftlund og Branderup sogne"*. Dette regulativ er fra juli 1960. Regulativet beskriver de nederste 532 meter af Febro Bæk, altså fra station 1583 til station 2115. Den regulativmæssige bundbredde på strækningen er 1,20 meter, anlægget er 1:2 og faldet er 2,5 ‰. Regulativet har bundkoter. I station 1585 til station 1592 er der en overkørsel med indbygget styrt på ca. 50 cm. Det er dette styrt, der er søgt om at fjerne ved at etablere et stryg.

Vandløbet er opmålt i juni 2018. Opmålingen viser, at vandløbet på de første 1583 meter af strækningen har bundbredder på mellem 80 og 150 cm. Det vil sige, at det er bredere end den regulativmæssige bundbredde på 50 cm. Bunden ligger ca. 130 cm under terræn, som regulativet beskriver. På de nederste 532 meter (st. 1583-2115) passer de faktiske forhold stort set med regulativets dimensioner, dog ligger rørstyrtet i overkørslen i station 1585 ikke som beskrevet i regulativet. I henhold til regulativet skal koten i station 1585 (indløb rør) være 24,25 og i station 1592 (udløb rør) skal den være 23,71. Rør indløb er målt til 24,19 altså 6 cm under regulativmæssig bund, så den passer fint, dens alder taget i betragtning. Udløb rør er målt til 24,21 hvilket vil sige, at den ligger 50 cm for højt. Der findes faktisk ikke et styrt i virkelig-

heden. Lige nedstrøms overkørslen er der et spulehul, hvor bunden er målt til 23,81, hvilket er 10 cm over regulativmæssig bund. Nedstrøms overkørslen, ligger der en ca. 25 meter lang grusbanke, som ansøger ønsker at bevare. Bundkoten i station 1595 er målt til 23,95 hvilket er ca. 25 cm højere end regulativet beskriver.

Det ansøgte og vilkår til det

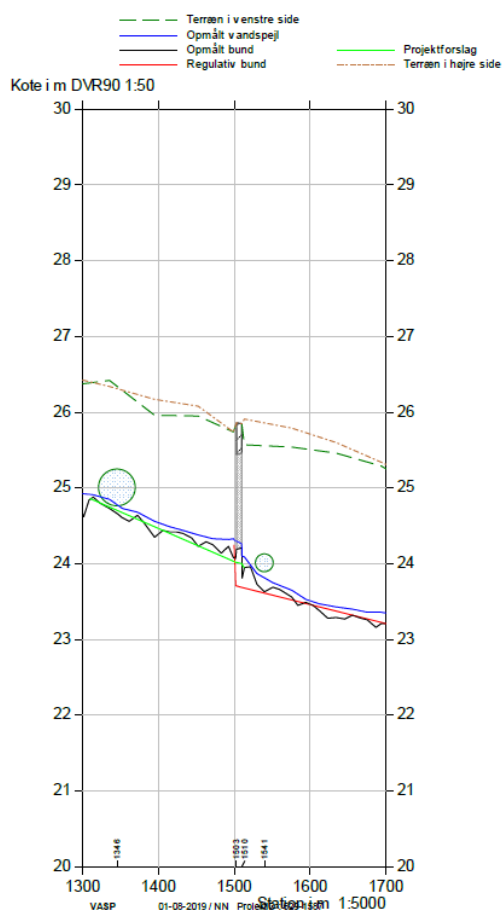
På strækningen station 490 til station 1200 skal der etableres 24 gydebanker. Gydebankerne etableres ved, at der graves ca. 20 cm af den eksisterende vandløbsbund, hvorefter der udlægges gydegrus i en tykkelse på ca. 20 cm. Bundkoten ændres ikke på strækningen. Der er stillet vilkår om, at gruset ikke må lægges højere end den eksisterende bund inden for vandløbs regulativmæssige bundbredde på 50 cm. Der etableres 1 gydebanke á 10 meter for hver 30 meter vandløb. Der må udlægges skjulesten på strækningen. Der er stillet vilkår om, at skjulestenene højst må have en diameter på 20 cm, og at de af hensyn til vedligeholdelsen af vandløbet ikke må lægges i vandløbs strømrønde, men skal placeres ved vandløbs kanter.

På strækningen station 1325 til station 1397 skal der etableres 3 gydebanker á 10 meter. Gydebankerne etableres ved, at der graves ca. 20 cm af den eksisterende vandløbsbund, hvorefter der udlægges gydegrus i en tykkelse på ca. 20 cm. Bundkoten ændres ikke på strækningen. Der er stillet vilkår om, at gruset ikke må lægges højere end den eksisterende bund inden for vandløbs bundbredde på 50 cm. Der må udlægges skjulesten på strækningen. Der er stillet vilkår om, at skjulestenene højst må have en diameter på 20 cm, og at de af hensyn til vedligeholdelsen af vandløbet ikke må lægges i vandløbs strømrønde, men skal placeres ved vandløbs kanter.

I henhold til regulativet er der et styrt på ca. 50 cm i røroverkørslen i station 1585-1592. Styrtet ønskes fjernet og udlignet ved at sænke overkørslen og samtidig etablere et stryg opstrøms overkørslen fra station 1397 og til 3 meter nedstrøms overkørslen til station 1595. Overkørslen sænkes med ca. 20 cm, således: station 1585 fra opmålt kote 24,19 til kote 24,02 og i station 1592 fra opmålt kote 24,21 til kote 24,00. Overkørslen består af et rør med en diameter på 125 cm. Ansøger ønsker at genanvende røret. Hvis røret på grund af dets beskaffenhed ikke kan genanvendes, vil man anvende et større rør, som har en diameter på 150 cm, så vandløbsbunden kan føres gennem røret, ved at lægge grus i bunden af røret.

Den ca. 25 meter lange grusbanke, som ligger nedstrøms overkørslen, ønskes bevaret. Derfor fastholdes den opmålte bundkote i station 1595 til 23,95, og spulehullet mellem overkørslen og grusbanken bliver fyldt op.

Længdeprofilen nedenfor viser det planlagte stryg. De planlagte bundkoter i stryget kan ses i rettelsesbladet i Bilag 2.

Længdeprofil 1 viser det planlagte stryg (grøn streg)

På strækningen station 1595 til station 1985 skal der etableres 13 gydebanker. Gydebankerne etableres ved, at der graves ca. 20 cm af den eksisterende vandløbsbund, hvorefter der udlægges gydegrus i en tykkelse på ca. 20 cm. Bundkoten ændres ikke på strækningen. Der er stillet vilkår om, at gruset ikke må lægges højere end den eksisterende bund inden for vandløbs bundbredde på 120 cm. Der etableres 1 gydebanke for hver 30 meter vandløb. Der må udlægges skjulesten på strækningen. Der er stillet vilkår om, at skjulestenene højst må have en diameter på 20 cm, og at de af hensyn til vedligeholdelsen af vandløbet ikke må lægges i vandløbs strømrønde, men skal placeres ved vandløbs kanter.

Der er stillet vilkår om, at udlægning af grus skal ske efter de retningslinjer, som er beskrevet i *Sådan laver man gydebanker for laksefisk* af DTU Aqua. Febro Bæk har et godt fald (ca. 3,5 ‰), derfor har ansøger vurderet, at det ikke er nødvendigt at hæve forenden af gydebanken, for at få et passende fald henover gydebanken. For at gruset kan få en mægtighed (20 cm), udskiftes eksisterende vandløbsbund. Der vil blive anvendt en grusblanding, som består af 85 % nøddesten (16-32 mm) og 15 % singels (33-64 mm).

I den oprindelige ansøgning fra sportsfiskerne var der søgt om at fjerne en overkørsel i station 1245. Overkørsel er blevet fjernet af vandløbsmyndigheden, strækningen station 1200 til station 1325 er blevet reetableret og elementet udgår derfor i denne afgørelse.

Generelt bliver alle de ansøgte foranstaltninger gennemført indenfor vandløbs gældende regulativmæssige skikkelse. Det betyder, at der ikke bliver lagt grus over den regulativmæssige bundkote indenfor den regulativmæssige bundbredde. Dog ændres bundkoten i station 1595, hvor grusbanken nedstrøms overkørslen bevares, hvilket den berørte lodsejer er indforstået med. Samlet set er det vurderet, at afvandingen ikke forringes med det ansøgte projekt.

Vedligeholdelse

Ansøger har foreslået, at Febro Bæk i fremtiden håndvedligeholdes, og at kant- og bredvegetation ikke fjernes, for at det kan fungere som skjul for fisk og smådyr. Det er vandløbsmyndigheden, der bestemmer hvilken grødeskæringsmetode, der skal anvendes.

Der er stillet vilkår om, at der skal indsendes dokumentation for projektets udførelse senest 3 måneder efter, at projektet er udført. Dokumentationen skal indeholde opmålinger, der viser at de enkelte tiltag ligger inden for vandløbets regulativmæssige dimensioner, samt vilkår fra tilladelsen.

Sandfang

Sportsfiskerne har i den oprindelige ansøgning ønsket at etablere et sandfang på strækningen. Tønder Kommune, som har indsendt den seneste ansøgning, ønsker ikke at etablere et sandfang, men vil i stedet afvente effekten af et sandfang, der er planlagt etableret i 2020 i et tilløb til Febro Bæk, der ligger opstrøms Tøndervej.

Lodsejertilslutning

Lystfiskerforeningen Brede Å har været i kontakt med de berørte lodsejere, som alle er positive overfor projektet. Der er indgået lodsejeraftale med lodsejeren, som er berørt af ombygningen af overkørslen og etablering af stryget fra station 1397 til station 1595.

Målsætning

Febro Bæk er målsat i Vandområdeplan 2015-2021 med *God økologisk tilstand*. Den samlede tilstand er ukendt, da der ikke er data for planter. Fiskemålsætningen er opfyldt, med høj tilstand. Befiskningsstationerne ligger dog opstrøms projektstrækningen, men det viser, at der er et godt potentiale i vandløbet. De planlagte forbedringer af de fysiske forhold på projektstrækningen, vil bidrage til bedre dyre- og planteliv på projektstrækningen og være med til at fastholde miljøtilstanden i vandløbet.

Naturbeskyttelsesloven

Febro Bæk er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er givet dispensation til projektet fra Naturbeskyttelseslovens bestemmelser den 5. marts 2020.

Okker

Projektstrækningen ligger i okkerområde klasse II, hvor der er middel risiko for okkerudvaskning. Ved at etablere stryget fra station 1397 til station 1595 sænkes vandspejlet på ca. 100 meter af stryget (op til 10 cm). Umiddelbart nedstrøms overkørslen ligger der to dræn, som leder vand ud i Febro Bæk. Drænudløbene ligger væsentlig lavere end vandspejlet opstrøms overkørslen (op til 50 cm). Det er med stor sandsynlighed drænenes beliggenhed, der bestemmer drændybden på de omkringliggende arealer, og kun i mindre omfang vandspejlet i vandløbet. Samlet set er det derfor vurderet, at projektet ikke vil føre til øget okkerudledning.

Screening i forhold til Natura 2000 og bilag IV arter

Området ligger ikke i Natura 2000. Dog er kommunen forpligtet til at tage hensyn til levesteder for bestemte dyrearter, som er optaget på Habitatdirektivets bilag IV, også hvis disse levesteder ligger uden for Habitatområder.

Odderen vil kunne fouragere i projektområdet. Da projektet indebærer tiltag, der er natur- og miljøforbedrende, vurderes projektet at have en positiv effekt på odderen.

Indkomne bemærkninger

Projektforslaget har efter Vandløbslovens bestemmelser været i offentlig høring i perioden 27. oktober 2020 til 22. december 2020. Der er kommet følgende bemærkninger til projektforslaget....

Klage

Fristen for at klage over denne afgørelse er xx/xx 2020. Jeg har vedlagt en klagevejledning som bilag 1.

Venlig hilsen

Susanne Bekker
Miljømedarbejder

Kopi til:

Danmarks Sportsfiskerforbund
Danmarks Sportsfiskerforbund, lokalt
Danmarks Naturfredningsforening, lokalt

Bilag 1

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder ved at søge på "klageportal" på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private, og kr. 1.800 for virksomheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret bliver også betalt tilbage, hvis klager får helt eller delvis ret.

Klagen skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) **inden midnat 4 uger fra afgørelsen er offentliggjort**, hvor klagefristen udløber.

Hvis afgørelsen bliver påklaget af andre, underretter kommunen dig om klagen.

Sagen kan indbringes for domstolene.

**Rettelsesblad
til regulativet for Febro Bæk, vandløb nr. 406025**

Regulativ 1: På side 4 i *Regulativ for sognevandløbet Bredebæk eller Fæbro Bæk, vandløb nr. 2 i Branderup kommune* under B. Vandløbets skikkelse – 1. Dimensioner indføjes fra og med station 490 til og med station 1583 nedenstående:

Station	Dybde cm	Bundkote cm	Fald	Bemærkninger
490			x	Start udlægning 23 gydebanker samt skjulesten
			4 ‰	
500	130		x	
600	145			
			3,5 ‰	
800	135			
1100	130		x	
1200				Slut udlægning af 23 gydebanker samt skjulesten
1325				Start udlægning 3 gydebanker samt skjulesten
			3,0 ‰	
1397		2486		Slut udlægning af 3 gydebanker samt skjulesten. Start stryg, bundkote 2486
1500	130		x	
1583	130	2403		Slut Regulativ 1 og station 0 i Regulativ 2

**Rettelsesblad
til regulativet for Febro Bæk, vandløb nr. 406025**

Regulativ 2: På side 4 i *Regulativ for sognevandløbene Fiskbæk, Rømet Bæk og Bredebæk med tilløb i Toftlund og Branderup sogne*, B. Vandløbenes skikkelse, 1. Dimensioner, erstattes posterne fra og med station 0 (station 1583) til og med station 402 (station 1985)

Station	Station Sammenlagt med Regulativ 1	Kantpæl nr. kote i cm	Bundkote i cm	Bundbredde eller rørdimension	Anlæg	Fald ‰	Anmærkning
0	1583		2403	x	x	x	
				1,20 m			
2	1585		2402	x			
				125 cm			
9	1592		2400	x			
12	1595		2395				Slut stryg, bdkt. 2395. Start udlægning af 13 gydebanks samt skjulesten
				1,20 m	2	2,5	
200							
209				x			
				125 cm			"Findes ikke i marken"
216				x			
400	1983		2271	1,20 m			
402	1985			x	x	x	Slut udlægning af 13 gydebanks samt skjulesten

Rettelsesbladet er udarbejdet på grundlag af vandløbsmyndighedens afgørelse af dd.mm. 2020 om regulering og restaurering af Febro Bæk, sagsnr. 06.02.10-P19-7-18.